

The development of basketball attitude scale

Basketbol tutum ölçeğinin geliştirilmesi¹

Erman Öncü²

Bülent Gürbüz³

H.Mehmet Tunçkol⁴

Abstract

The objective of the present study was to develop a valid and reliable scale to measure the attitudes of university students' towards basketball. Initiating this study, the basic starting point is necessity of examining of the scientific processes which are effective in the formation of attitudes towards basketball is one of today's the most popular sports. Therefore, in consideration with the fact that it is particularly necessary to determine the factors affecting attitudes, a study was carried out to develop and make available 'Basketball Attitude Scale'. In 2005-2006 spring term, 76 female and 45 male, totally 121 university students from different universities in Ankara participated into the study. In the exploratory factor analysis conducted concerning 35 items in the scale in order to check validity of scale; it was determined that the scale is a 2-factor scale and the number of items was reduced to 21. Item load values are between 0,631 and 0,864. In order to test reliability of the scale, Cronbach Alfa scores and two-halves test correlation (Spearman Brown) coefficients were checked. They were reported as 0,95 and 0,93 respectively. In conclusion; findings support the use of scale to investigate the attitudes of university students'

Özet

Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin basketbola yönelik tutumlarını ölçebilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmektir. Çalışmanın başlatılmasındaki temel hareket noktası; günümüzün popüler spor dallarından biri olan basketbola yönelik tutumların oluşumunda etkili olan süreçlerin bilimsel olarak incelenmesinin gerekliliğidir. Bu bakımdan böyle bir ölçeğin hazırlanmasının, basketbola yönelik tutumları etkileyen etmenleri belirlemede gerekli olacağı düşüncesinden hareketle 'Basketbol Tutum Ölçeği' geliştirilerek kullanıma hazır hale getirilmeye çalışılmıştır. Araştırmaya 2005-2006 Eğitim-Öğretim Yılı bahar yarıyılında, Ankara'da farklı üniversitelerde öğrenim gören 76'sı kadın ve 45'i erkek olmak üzere toplam 121 üniversite öğrencisi katılmıştır. Ölçeğin geçerliğini test etmek amacıyla ölçekte bulunan 35 maddeye ilişkin yapılan açımlayıcı faktör analizinde; ölçeğin iki faktörlü bir yapıya sahip olduğu tespit edilmiş ve madde sayısı da 21'e indirilmiştir. Madde yük değerleri 0,631 ile 0,864 arasında değişmektedir. Ölçeğin güvenilirliğini test etmek için ise Cronbach Alfa güvenilirlik ve iki yarı test korelasyonu (Spearman Brown) katsayısına bakılmış ve bu değerler sırasıyla 0,95 ve 0,93 olarak bulunmuştur. Sonuç olarak; üniversite öğrencilerinin basketbola yönelik

¹ Bu çalışmanın özeti, 4.Uluslararası Akdeniz Spor Bilimleri Kongresi (9-11 Kasım 2007, Antalya)'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, concu@ktu.edu.tr

³ Dr., Ahi Evran Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, bulentgurbuz@gmail.com

⁴ Dr., Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, tunckol@myinet.com

towards basketball is a practicable scaling tool. [\(Extended English abstract is at the end of this document\)](#)

tutumlarını ölçmek amacıyla hazırlanan ölçeğin, yapılan geçerlik ve güvenirlik çalışması sonucunda kullanılabilir bir ölçüm aracı olduğu tespit edilmiştir

Keywords: Tennis; notasyonel; analysis; profiles of performance

Anahtar kelimelerBasketbol; tutum; ölçek; geçerlik; güvenirlik

Giriş

İnsanoğlu, yaradılışından bu yana yuvarlanan cisimlere dokunmaktan ve vurmaktan büyük zevk almıştır. Dolayısıyla, insanların en çok ilgisini çeken oyun aracı da top olmuştur. Küre şeklindeki cisimler, ilk çağlardan bu yana hemen her tür oyunda topun yerini tutmuş, insana topla oynama zevkini ve heyecanını aşlamıştır. Hemen her kesimden insanın ilgi gösterdiği top, yirmiyeye yakın spor dalının oyun aracı olmuştur (Apaydın, 2009).

Günümüzün popüler spor dallarından biri olan basketbol, ‘oyun kuralları gereği belirlenmiş dikdörtgen şeklindeki bir alan (28m x 15m)’da, 5’şer kişilik iki takım arasında oynanan, küre biçimindeki özel bir topun sadece eller kullanılarak yerden 3,05m yüksekliğindeki rakip takımın çemberine sokulmasına dayalı bir takım oyunu’ olarak tanımlanabilir. İlk kez 1891 yılında ABD’nin Massachusetts eyaletinde, Springfield Genç Erkekler Hıristiyan Birliği (YMCA) eğitim okulunda beden eğitimi öğretmeni Dr.James Naismith tarafından 18 erkek arasında oynatılan (Hemler & Owens, 2000) basketbol, çok kısa bir sürede bütün okullara, üniversitelere ve hatta semtlerde bulunan spor salonlarına, ardından I.Dünya Savaşı ile Avrupa’ya oradan da Afrika, Asya ve Avustralya’ya yayılmıştır. Günümüzde dünya çapında yaklaşık 300 milyon insan basketbol oynamakta sayıyla ifade edilemeyecek sayıda insan da izleyici olarak basketbolla ilgilenmektedir.

Basketbolun bu denli popüler bir spor dalı olması, basketbol ilgisi, basketbola katılım veya basketbol zevki gibi kavramların incelenmesi gerekliliğini de ortaya çıkartmaktadır. Özellikle basketbola yönelik ilgilerin oluşum süreçlerini etkileyen faktörlerin belirlenmesi bu bağlamda ayrıca bir önem arz etmektedir. Korkmaz (2003), insanların bir bölümünün, spor dallarına yönelmeleri bir bölümünün yönelmemelerinin, sporun insanlar üzerinde meydana getirdiği sosyo-psikolojik etkileşime bağlı olarak ortaya çıktığını belirtmektedir. Yapılan çalışmalarda da görüldüğü üzere, kişilerin spor yapmaları ve spora başlamaları üzerinde kuvvetli etki gösteren faktörler; aile, birincil gruplar, referans grupları, meslek, gelir seviyesi, yaş, cinsiyet ve serbest zaman faaliyetlerine imkân verecek ortamın varlığı şeklinde sıralanabilir (Kut ve Koşar, 1998). Bunun yanında son yıllarda ülkemizde basketbola yönelik ilginin artması ve uluslararası alanda ciddi başarılar elde edilmesi konunun hassasiyetle ele alınması gerekliliğini ortaya koymaktadır. Acaba basketbola yönelik ilgiler

ve tutumlar nasıl oluşmaktadır? Bu soru da bizi sosyal psikolojinin en önemli konularından biri olan “tutumlar” konusuna sevk etmektedir.

Bilimsel olarak incelenmesi 19.yy’da başlayan tutum, Latince olan kökeninde ‘harekete hazır’ anlamına gelmektedir (Arkonaç, 2001). Allport (1935) tutumu, ‘bireyin ilgili durum ya da nesnelere ilişkin tepkisi üzerinde dinamik ya da yönlendirici bir etki yapan, yaşantı içinde biçimlenmiş bir zihinsel ya da sinirsel hazırlık durumu’ şeklinde tanımlamaktadır. Başka bir tanıma göre ise tutum, psikolojik bir sürecin herhangi bir değer yargısıyla damgalanmış bir nesne veya duruma ilişkin olarak bireyin olumlu mu yoksa olumsuz mu duygusal tepki göstereceğini belirleyen oldukça sürekliliği olan bir hazır olma durumudur (Sherif & Sherif, 1996). Tutumlar ve onların oluşması, değişmesi, değiştirilmesi, ölçülmesi genelde psikolojinin, özelde sosyal psikolojinin önemli konularından birini oluşturmaktadır (Erkuş, 2003). Hatta pek çok yazar sosyal psikolojiyi, tutumların bilimsel incelenmesi olarak tanımlar ve yaşamda her şeyin insanların tutumlarına bağlı olduğunu ileri sürerler. Tutum konusuna bu denli önem verilmesinin nedeni; bireyin çevresine uyumunu kolaylaştıran bir sistem oluşturmalarının yanı sıra, davranışlarını da yönlendirici bir güce sahip olmalarından kaynaklanmaktadır. Tutumların davranışların gerisindeki yönlendirici güçler olduğu bilinmektedir. Tutum dinamiğinin incelenmesi ile bir yandan; tutumların işleyiş biçimi belirlenebilecek ve davranışların ön kestirimleri olanağı doğacak, diğer yandan tutum değişimi sürecinin koşulları saptanacak ve insan davranışları, tutumları kontrol edilerek denetim altına alınabilecektir (İnceoğlu, 1993).

Literatür incelendiğinde, yapılan çalışmalar daha çok meslek, gelir, yaş ve cinsiyet gibi demografik değişkenlerle spor branşlarına katılım arasındaki ilişkiler üzerine yoğunlaşmıştır. Oysaki davranışların arkasında tutum gibi önemli bir güç bulunmaktadır. Bu açıdan bakıldığında, bireylerin sportif branşlara yönelik tutumlarının tespit edilmesinin önemi de ortaya çıkmaktadır. Gerek yurtdışında (Cheffers & diğerleri, 1976; Demura, 1991; Martens, 1979; Sherrill & Toulmin, 1977) gerekse de yurtiçinde (Demirhan ve Altay, 2001; Güllü ve Güçlü, 2009; Öncü ve Cihan, 2007; Öncü, 2007; Özer ve Aktop, 2003; Pehlivan, 1998; Yıldız, 2010) beden eğitimi dersine yönelik tutum ölçeği geliştirme çalışmalarının yapıldığı görülmekle birlikte literatürde spor branşına yönelik tutum ölçeği geliştirme çalışmalarının başlıcalarının; Yağlı Güreşlere Yönelik Tutum Ölçeği (Güven ve Öncü, 2006) ve Futbol Tutum Ölçeği (Öncü ve Güven, 2007) olduğu gözlenmiştir.

Buradan hareketle bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin basketbola yönelik tutumlarını ölçebilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmektir. Günümüzün en popüler spor dallarından biri olan basketbola yönelik tutumların oluşumunda etkili olan süreçlerin bilimsel olarak incelenmesi sonucu elde edilecek bulgular, spor politikalarına yön vermek açısından oldukça

önemlidir. Bu bakımdan böyle bir ölçeğin hazırlanmasının, genelde basketbola yönelik tutumları etkileyen faktörleri belirlemede özelde ise eğitim seviyesi ile basketbola yönelik tutumlar arasındaki ilişkileri ortaya çıkarmada gerekli olacağı düşüncesinden hareketle ‘Basketbol Tutum Ölçeği’ geliştirilerek kullanıma hazır hale getirilmeye çalışılmıştır.

Yöntem

Araştırma, tarama modelinde olup bir ölçek geliştirme çalışmasıdır. Aşağıda araştırma grubu, veri toplama aracının geliştirilmesi ve verilerin analizi ile ilgili bilgiler sunulmuştur.

Araştırma grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2005-2006 Eğitim-Öğretim Yılı bahar yarıyılında, Ankara’da farklı üniversitelerde öğrenim gören 76 (%62,8)’si kadın ve 45 (%37,2)’i erkek olmak üzere toplam 121 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Öğrencilerin yaş ortalaması $21,13 \pm 2,02$ ’ dir. Araştırmaya katılan öğrencilerin 67 (%55,4)’si spor yaptığını, 54 (%44,6)’ü ise spor yapmadığını; 87 (%71,9)’i basketbol oynamış olduğunu, 34 (%28,1)’si ise hayatında hiç basketbol oynamadığını belirtmiştir.

Veri toplama aracı

Ölçme aracının geliştirilmesi aşamasında, çalışma evreninde tesadüfi olarak belirlenen bazı öğrencilerle karşılıklı görüşmeler yapılmış daha sonra 20 öğrenciye ‘açık uçlu soru anketi’ ile uygulama yapıp öğrencilerin konu ile ilgili görüşleri yazılı olarak alınmıştır. Toplanan açık uçlu anket formlarına içerik analizi uygulanarak tutum konusu ile doğrudan ilgili ve ilgili olduğu kabul edilen ham ifadeler oluşturulmuştur. Oluşturulan ham ölçek ifadeleri beden eğitimi ve spor anabilim dalı öğretim elemanları, basketbol antrenörleri ve ölçme ve değerlendirme anabilim dalı öğretim elemanlarının görüş ve değerlendirmelerine sunulup daha önce başka araştırmacılar tarafından çeşitli konularda hazırlanan tutum ölçeklerindeki ölçek ifadeleriyle kıyaslanmıştır. Tutum ölçeğine ilişkin maddeler yazılırken öncelikle tutum ve tutum ölçülmesine ilişkin literatür taraması yapılmış, tutumun boyutları gibi tutuma ilişkin kuramsal yapıya uygun hususlar dikkate alınmıştır. Bu incelemeden sonra, anketin uygulanacağı örnekleme benzer 10 kişiye anketi bire-bir uygulayıp tepkileri alındıktan sonra ankete son şekli verilmiştir.

“Basketbol Tutum Ölçeği”, başlangıçta 40 ifadeden oluşmuş, ancak uzman görüşleri, öğrenci dönütleri ve tutumun bilişsel, duyuşsal ve davranışsal öğeleri dikkate alınarak ölçekteki madde sayısı 35’e indirilmiştir. Bu ifadelerden 20’si olumlu, 15’i olumsuzdur. Üniversite öğrencilerinin basketbola yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla geliştirilen ölçek, 5’li Likert

tipindedir. Olumlu tutum ifadelerinin seçenekleri ‘Tamamen Katılıyorum’, ‘Katılıyorum’, ‘Kararsızım’, ‘Katılmıyorum’, ‘Hiç Katılmıyorum’ şeklinde sıralanmış; 5, 4, 3, 2 ve 1 şeklinde puanlanmıştır. Olumsuz ifadelerin seçenekleri ise 1, 2, 3, 4 ve 5 şeklinde ters olarak puanlanmıştır.

Araştırmada kullanılan veri toplama aracının uygulaması, öğrencilerin serbest zaman dilimleri içerisinde gerçekleştirilmiştir. Yönergede, araştırmanın amacı ile ilgili gerekli açıklamalar yapılarak veri toplama aracının doldurulması hakkında detaylı bilgilere yer verilmiştir. Veri toplama aracı, öğrenciler tarafından gönüllü olarak doldurulmuştur. Araştırmacı tarafından toplanan anket formları, kontrol edilerek eksik veya yanlış doldurulanlar araştırma dışında tutulmuştur. Daha sonra üniversite öğrencilerine uygulanan anketlerin geçerli ve kabul edilebilir nitelikte olanları, değerlendirilmek üzere kodlanarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

Verilerin analizi

Öğrencilerden derlenen veriler, SPSS 16.0 bilgisayar paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin faktör analizine uygunluğunu saptamak amacıyla, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Barlett Sphericity testi; faktör yapısını belirlemek amacıyla, döndürülmemiş ve asal eksenlere göre döndürülmüş (Varimax) temel bileşenler analizi; faktör yapısına kanıt sağlamak amacıyla, tutum ölçeği ve alt faktörler arasında korelasyon testi; güvenilirliğe kanıt sağlamak amacıyla Cronbach Alpha ve Spearman Brown katsayıları; madde geçerliğine kanıt sağlamak amacıyla madde-toplam test korelasyonları; ölçeğin güvenilirliği kapsamında alt ve üst %27’lik grupların madde ortalama puanları arasındaki ilişkiyi; ölçek ve alt faktörlerden alınan puanlarla cinsiyet, spor yapma ve basketbol oynama durumu değişkenleri arasındaki farklılığı belirlemek amacıyla T-Testi yapılmıştır.

Bulgular

Çalışma kapsamına alınan örneklemin yeterliliğini belirlemek amacıyla yapılan analiz sonuçlarına göre Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri 0,92; Barlett Sphericity testi de anlamlı (3334,782) bulunmuştur ($p < 0,001$).

Tablo 1: KMO ve Barlett Sphericity testi sonuçları

Kaiser-Meyer-Olkin Örnekleme Uyum Ölçüsü		
		0,92
Barlett Küresellik Testi		
	X ²	3334,782
	Sd	595
	P	0,000

Tutum ölçeğinde bulunan 35 maddeye ilişkin ilk faktör analiz sonuçlarına göre faktör sayısı 5 olarak belirlenmiştir. Daha sonra yapılan analizlerde faktör sayısı 2’ye madde sayısı da 21’e

Öncü, E., Gürbüz, B. & Tunçkol, H.M. (2012). Basketbol tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *International Journal of Human Sciences* [Online]. (9)2, 126-140.

indirilmiştir. Bu maddelerden 15'i olumlu, 6'sı olumsuzdur. Aşağıdaki tabloda tutum ölçeğine ait faktör analizi sonuçları sunulmuştur.

Tablo 2: Açıklayıcı faktör analizi sonuçları

Madde No	Faktör Ortak Varyansı	Faktör-1 Yük Değeri	Döndürme Sonrası Yük Değeri	
			Faktör-1	Faktör-2
33	0,762	0,849	0,831	
11	0,697	0,789	0,815	
8	0,656	0,707	0,809	
29	0,631	0,722	0,789	
35	0,656	0,775	0,785	
3	0,615	0,732	0,772	
27	0,621	0,743	0,771	
31	0,595	0,720	0,759	
34	0,646	0,787	0,757	
16	0,606	0,749	0,750	
24	0,533	0,673	0,721	
17	0,674	0,820	0,719	
15	0,637	0,798	0,663	
9	0,580	0,761	0,631	
28	0,763	0,561		0,864
18	0,727	0,607		0,827
32	0,694	0,522		0,826
13	0,688	0,513		0,824
4	0,550	0,501		0,728
20	0,490	0,556		0,653
25	0,489	0,585		0,632

Faktör döndürme sonrasında, ölçeğin birinci faktörünün 14 ve ikinci faktörünün de 7 maddeden oluştuğu belirlenmiştir. Birinci faktörde yer alan maddelerin faktördeki yük değerleri 0,631-0,831 arasında değişmektedir. Aynı değerler, ikinci faktörde yer alan maddeler için 0,632-0,864 arasındadır.

Aşağıdaki tabloda tutum ölçeğini oluşturan iki faktöre ilişkin özdeğerler, varyans yüzdeleri ve toplam varyans yüzdelerine ait sonuçlar sunulmuştur.

Tablo 3: Tutum ölçeği faktör yapısı

	Özdeğer	Varyans Yüzdesi (%)	Toplam Varyans Yüzdesi (%)
Faktör 1	10,21	48,63	48,63
Faktör 2	3,10	14,75	63,38

Tablo 3 incelendiğinde önemli olarak belirlenen faktörlerden birincisinin, ölçeğe ilişkin toplam varyansın %48,63'ünü ve ikinci faktörün de %14,75'ini açıkladığı görülmektedir. İki faktörün birlikte açıkladıkları toplam varyans ise %63,38'dir.

Tablo 4: Tutum ölçeği ve alt faktörler arasındaki korelasyonlar

	Ölçek	Faktör 1
Faktör 1	0,95*	
Faktör 2	0,75*	0,49*

* p=0,01 düzeyinde anlamlı

Tutum ölçeğinden elde edilen puanlarla, alt faktörlere ait puanlar arasındaki korelasyon katsayıları 0,01 düzeyinde anlamlı bulunmuştur (Tablo 4). Tutum ölçeği alt faktörleri ve faktörlerde yer alan maddeler aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 5: Ölçek alt faktörleri ve ilgili maddeleri

	Madde No	Maddeler
Faktör-1	33	Basketbolla ilgili gelişmeleri takip ederim.
	11	Basketbol için deli oluyorum.
	8	Genellikle bir gazetede ilk önce basketbolle ilgili haberlere bakarım.
	29	Basketbolla ilgili TV programlarını kaçırmam.
	35	İmkânım varsa basketbolla ilgili yayınları almaya özen gösteririm.
	3	Basketbolu hayatımın bir parçası olarak görüyorum.
	27	İnsanlarla basketbol üzerine konuşmaktan hoşlanırım.
	31	Basketbolla ilgili bir şey duyduğumda dikkatimi hemen o noktaya çeviririm.
	34	Basketbolsuz bir yaşam düşünemiyorum.
	16	Basketbolla ilgili gazete yazılarını okumayı severim.
	24	Basketbolla ilgili bir programı seyretmek için uykusuz kalabilirim.
	17	Basketbol beni heyecanlandırıyor.
	15	Basketbol beni mutlu ediyor.
9	Basketbolun beni rahatlattığını düşünüyorum.	
Faktör-2	28	Basketbol vakit ayırmaya değer.
	18	Basketbol bana çok saçma geliyor.
	32	Basketbolla ilgilenmenin boşa geçirilmiş zaman olduğunu düşünüyorum.
	13	Basketboldan nefret ediyorum.
	4	Basketbol bence gereksiz bir spor dalı.
	20	Basketbolun yaygınlaştırılması için çaba harcanmalı.
25	Basketbol bana keyif vermiyor.	

Ölçekteki 21 madde için Cronbach Alfa 0,95; Spearman Brown iki yarı test korelasyon katsayısı da ölçeğin tümü için 0,93'tür (Tablo 6).

Tablo 6: Güvenirlik analizi sonuçları

	Cronbach Alfa	Spearman Brown
Ölçek	0,95	0,93
Faktör 1	0,95	0,91
Faktör 2	0,89	0,87

Aşağıdaki tabloda tutum ölçeğini oluşturan maddelere ilişkin ortalama, standart sapma, madde-toplam korelasyonu ve madde silindiğinde güvenilirlik katsayısına ait sonuçlar sunulmuştur.

Öncü, E., Gürbüz, B. & Tunçkol, H.M. (2012). Basketbol tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *International Journal of Human Sciences* [Online]. (9)2, 126-140.

Tablo 7 incelendiğinde madde-toplam test korelasyonlarının 0,49 ile 0,81 arasında değiştiği ve maddelerin her birinin ölçekten atıldığı takdirde güvenilirlik katsayısını (Cronbach Alfa) azaltmadığı görülmektedir.

Tablo 7: Madde-toplam korelasyonu sonuçları

Madde No	Ort	Ss	Madde Toplam Korelasyonu	Madde Silindiğinde Cronbach Alfa
33	2,62	0,98	0,81	0,94
11	1,93	1,01	0,74	0,94
8	1,87	0,90	0,64	0,94
29	2,26	0,93	0,67	0,94
35	2,17	1,00	0,72	0,94
3	2,11	1,06	0,68	0,94
27	2,62	1,10	0,69	0,94
31	2,49	1,07	0,67	0,94
34	2,14	0,99	0,74	0,94
16	2,66	1,05	0,70	0,94
24	2,09	1,14	0,62	0,94
17	2,83	1,14	0,79	0,94
15	3,02	1,02	0,77	0,94
9	2,85	1,09	0,72	0,94
28	3,87	0,91	0,56	0,94
18	3,88	1,03	0,60	0,94
32	3,92	0,94	0,51	0,94
13	4,08	1,03	0,50	0,95
4	4,18	0,84	0,49	0,95
20	3,67	1,03	0,54	0,94
25	3,34	1,23	0,56	0,94

Ölçeğin iç tutarlığına kanıt sağlamak amacıyla yapılan, alt %27 ve üst %27'lik grupların madde ortalama puanlarına ait T-Testi sonuçları aşağıda sunulmuştur.

Tablo 8 incelendiğinde, ölçekte yer alan tüm maddeler için t değerlerinin anlamlı olduğu görülmektedir ($p < 0,001$).

Ölçekten elde edilecek toplam puanlar 21 ile 105 arasında değişmektedir. Her bir faktör için alınabilecek minimum ve maksimum puanlar sırasıyla birinci faktörde 14-70 ve ikinci faktörde 7-35 şeklindedir. Bu çalışma kapsamında ölçekten alınan en yüksek toplam puan 105, en düşük toplam puan ise 21'dir. Tutum ölçeği çalışmasında puan ortalaması 60,60 ve standart sapma 14,89 olarak bulunmuştur.

Öncü, E., Gürbüz, B. & Tunçkol, H.M. (2012). Basketbol tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *International Journal of Human Sciences* [Online]. (9)2, 126-140.

Tablo 8: Alt-üst %27'lik gruplara göre t-testi sonuçları

Madde	Alt %27-Üst %27	N	Ort	Ss	t	p
33	Alt %27	33	1,70	0,53	-13,606	0,000*
	Üst %27	33	3,73	0,67		
11	Alt %27	33	1,12	0,33	-10,000	0,000*
	Üst %27	33	3,03	1,05		
8	Alt %27	33	1,24	0,44	-7,773	0,000*
	Üst %27	33	2,76	1,03		
29	Alt %27	33	1,48	0,51	-9,089	0,000*
	Üst %27	33	3,09	0,88		
35	Alt %27	33	1,39	0,50	-8,521	0,000*
	Üst %27	33	3,12	1,05		
3	Alt %27	33	1,36	0,55	-8,840	0,000*
	Üst %27	33	3,24	1,09		
27	Alt %27	33	1,76	0,79	-8,365	0,000*
	Üst %27	33	3,55	0,94		
31	Alt %27	33	1,67	0,82	-9,100	0,000*
	Üst %27	33	3,52	0,83		
34	Alt %27	33	1,30	0,53	-9,286	0,000*
	Üst %27	33	3,12	0,99		
16	Alt %27	33	1,70	0,53	-10,623	0,000*
	Üst %27	33	3,58	0,87		
24	Alt %27	33	1,24	0,50	-10,261	0,000*
	Üst %27	33	3,24	1,00		
17	Alt %27	33	1,73	0,52	-16,941	0,000*
	Üst %27	33	4,03	0,59		
15	Alt %27	33	2,12	0,65	-13,000	0,000*
	Üst %27	33	4,09	0,58		
9	Alt %27	33	1,85	0,67	-10,737	0,000*
	Üst %27	33	3,88	0,86		
28	Alt %27	33	3,03	0,88	-6,510	0,000*
	Üst %27	33	4,33	0,74		
18	Alt %27	33	2,97	0,92	-7,610	0,000*
	Üst %27	33	4,58	0,79		
32	Alt %27	33	3,06	0,97	-5,554	0,000*
	Üst %27	33	4,30	0,85		
13	Alt %27	33	3,27	1,10	-5,669	0,000*
	Üst %27	33	4,61	0,79		
4	Alt %27	33	3,70	0,73	-5,421	0,000*
	Üst %27	33	4,70	0,77		
20	Alt %27	33	3,00	0,94	-6,062	0,000*
	Üst %27	33	4,27	0,76		
25	Alt %27	33	2,15	0,97	-8,071	0,000*
	Üst %27	33	4,09	0,98		

*p= 0,001 düzeyinde anlamlı

Aşağıda, araştırmaya katılan öğrencilerin ‘Tutum Ölçeği’nden aldıkları puanların cinsiyete, spor yapma ve basketbol oynamış olma durumuna göre T-Testi sonuçları sunulmuştur.

Tablo 9: Cinsiyete göre t-testi sonuçları

	Cinsiyet	N	Ort	Ss	t	p
Ölçek	Erkek	45	65,47	16,94	2,850	0,005*
	Kadın	76	57,71	12,80		
Faktör 1	Erkek	45	38,04	13,04	3,403	0,001*
	Kadın	76	31,05	9,46		
Faktör 2	Erkek	45	27,42	6,33	0,737	0,463
	Kadın	76	26,66	4,98		

*p= 0,05 düzeyinde anlamlı

Öğrencilerin basketbola yönelik tutumları, ölçeğin tümü için cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$t=2,850$; $p<0,05$]. Erkek öğrencilerin tutumları (Ort=65,47), kadın öğrencilerin tutumlarına (Ort=57,71) göre daha olumludur. Öğrencilerin basketbola yönelik tutumları, Faktör 1 için cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$t=3,403$; $p<0,05$]. Erkek öğrencilerin tutumları (Ort=38,04), kadın öğrencilerin tutumlarına (Ort=31,05) göre daha olumludur. Öğrencilerin basketbola yönelik tutumları, Faktör 2 için cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$t=0,737$; $p>0,05$].

Tablo 10: Spor yapma durumuna göre t-testi sonuçları

	Spor Yapma	N	Ort	Ss	t	p
Ölçek	Yapıyor	67	63,46	16,22	2,406	0,018*
	Yapmıyor	54	57,04	12,30		
Faktör 1	Yapıyor	67	36,46	12,41	3,240	0,002*
	Yapmıyor	54	30,17	8,93		
Faktör 2	Yapıyor	67	27,00	5,93	0,128	0,898
	Yapmıyor	54	26,87	4,98		

* $p=0,05$ düzeyinde anlamlı

Öğrencilerin basketbola yönelik tutumları, ölçeğin tümü için spor yapma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$t=2,406$; $p<0,05$]. Spor yapan öğrencilerin tutumları (Ort=63,46), spor yapmayan öğrencilerin tutumlarına (Ort=57,04) göre daha olumludur. Öğrencilerin basketbola yönelik tutumları, Faktör 1 için spor yapma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$t=3,240$; $p<0,05$]. Spor yapan öğrencilerin tutumları (Ort=36,46), spor yapmayan öğrencilerin tutumlarına (Ort=30,17) göre daha olumludur. Öğrencilerin basketbola yönelik tutumları, Faktör 2 için spor yapma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir [$t=0,128$; $p>0,05$].

Tablo 11: Basketbol oynamış olma durumuna göre t-testi sonuçları

	Basketbol Oyn. Olma	N	Ort	Ss	t	p
Ölçek	Oynamış	87	64,39	14,28	4,896	0,000*
	Oynamamış	34	50,88	11,80		
Faktör 1	Oynamış	87	36,56	11,47	6,006	0,000*
	Oynamamış	34	26,21	7,049		
Faktör 2	Oynamış	87	27,83	5,03	2,917	0,004*
	Oynamamış	34	24,68	6,08		

* $p=0,05$ düzeyinde anlamlı

Öğrencilerin basketbola yönelik tutumları, ölçeğin tümü için basketbol oynamış olma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$t=4,896$; $p<0,05$]. Basketbol oynamış olan öğrencilerin tutumları (Ort=64,39), basketbol oynamamış olan öğrencilerin tutumlarına (Ort=50,88) göre daha olumludur. Öğrencilerin basketbola yönelik tutumları, Faktör 1 için

basketbol oynamış olma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$t=6,006$; $p<0,05$]. Basketbol oynamış olan öğrencilerin tutumları (Ort=36,56), basketbol oynamamış olan öğrencilerin tutumlarına (Ort=26,21) göre daha olumludur. Öğrencilerin basketbola yönelik tutumları, Faktör 2 için basketbol oynamış olma durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir [$t=2,917$; $p<0,05$]. Basketbol oynamış olan öğrencilerin tutumları (Ort=27,83), basketbol oynamamış olan öğrencilerin tutumlarına (Ort=24,68) göre daha olumludur.

Tartışma

Çalışma kapsamına alınan örneklemin yeterliliğini belirlemek amacıyla yapılan analizler sonucunda; KMO 0,92; Barlett testi sonucu anlamlı bulunmuştur ($X^2=3334,782$; $p<0,001$). Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı ve Barlett Sphericity Testi, verilerin faktör analizi için uygunluğunu belirlemek amacıyla kullanılır. KMO'nun 0,60'dan yüksek ve Barlett testinin anlamlı çıkması verilerin faktör analizi için uygun olduğunu gösterir (Büyüköztürk, 2004). KMO değerinin 1'e yaklaştıkça mükemmel, 0,50'nin altında ise kabul edilemez (0,90'larda mükemmel, 0,80'lerde çok iyi, 0,70'lerde ve 0,60'larda vasat, 0,50'lerde kötü) olduğu belirtilmektedir (Tavşancıl, 2002). Faktör analizinde ayrıca evrendeki dağılımın normal olması gerekmektedir. Verilerin çok değişkenli normal dağılımdan geldiği Barlett testi ile sınımlanmaktadır. Bu test sonucunda elde edilen *chi-square* test istatistiğinin anlamlı çıkması, verilerin çok değişkenli normal dağılımdan geldiğinin göstergesidir (Çaprı ve Kan, 2006). Test sonuçları verilerin faktör analizi için uygun olduğunu göstermektedir.

Ölçeğin faktör yapısını belirlemek amacıyla yapılan analizler sonucunda; iki faktörün ölçeğe ilişkin birlikte açıkladığı ortak varyansın %63,38; ölçeği oluşturan maddelere ilişkin faktör yüklerinin 0,631-0,864 arasında, tutum ölçeğinden elde edilen puanlarla alt faktörlere ait puanlar arasındaki korelasyonların da 0,49-0,95 arasında olduğu görülmektedir. Maddelerin ortak faktör varyanslarının 1'e yakın ya da 0,66'nın üzerinde olması iyi bir çözümdür, ancak uygulamada bunu karşılamak genellikle zordur. Ortak faktör varyanslarının yüksek olmasının, modele ilişkin açıklanan toplam varyansı artıracağı dikkate alınmalıdır (Büyüköztürk, 2004). Bu değerler 0,50'nin üzerinde ise bulunan faktör sayısının yeterli olduğuna karar verilebilir (Bayram, 2004). Verileri en uygun şekilde temsil edecek faktör sayısı, her faktör tarafından açıklanan toplam varyans yüzdesi ile belirlenir. Toplam varyans, her değişkenin varyansının toplamıdır. Modele alınacak faktör sayısı, öz değerleri birden büyük olan faktörlerin sayısı kadardır (Balci, 1995; Turgut ve Baykul, 1992). Maddelerin yer aldıkları faktördeki yük değerlerinin 0,45 ya da daha yüksek olması seçim için iyi bir ölçüttür. Ancak uygulamada az sayıda madde için bu sınır değer, 0,30'a kadar indirilebilir. Bir faktörle yüksek düzeyde ilişki veren maddelerin oluşturduğu bir küme var ise bu bulgu, o maddelerin birlikte bir kavramı-yapıyı-faktörü ölçtüğü anlamına gelir (Büyüköztürk, 2004). Analize dâhil değişkenlerle ilgili

toplam varyansın 2/3'ünün kapsandığı faktör sayısı, önemli faktör sayısı olarak değerlendirilir. Özellikle sosyal bilim uygulamalarında bu değere ulaşmak zor olduğu için tek faktörlü ölçeklerde açıklanan varyansın en az %30, çok faktörlü ölçeklerde ise daha fazla olması beklenir (Bayram, 2004). Öz değer, hem faktörlerce açıklanan varyansı hesaplamada hem de önemli faktör sayısına karar vermede dikkate alınan bir katsayıdır. Faktör analizinde başlangıçta, genel olarak öz değeri 1 ya da 1'den büyük olan faktörler önemli faktörler olarak alınır (Büyüköztürk, 2004). Elde edilen bulgular, ölçeğin tatmin edici düzeyde geçerli bir ölçek olduğunu göstermektedir.

Ölçeği oluşturacak maddeler ve ölçeğin güvenilirliğini belirlemek amacıyla yapılan analizler sonucunda; ölçek ve alt faktörler için Cronbach Alfa güvenilirlik katsayısının 0,89-0,95; Spearman Brown iki yarı test korelasyon katsayısının 0,87-0,93; madde-toplam test korelasyonlarının da 0,49-0,81 arasında değiştiği ve maddelerin her birinin ölçekten atıldığı takdirde güvenilirlik katsayısını (Cronbach Alfa) azaltmadığı, alt %27 ve üst %27'lik grupların madde ortalama puanları arasındaki ilişkilerin de üst %27'lik grup lehine anlamlı olduğu görülmektedir. Cronbach Alpha, ölçeğin güvenilirliği belirlenirken, ölçeğin tümü ve her bir alt ölçek için iç tutarlılık anlamında kullanılan bir güvenilirlik katsayısı hesaplama biçimidir (Gömleksiz, 2004). İki yarı test güvenilirliği ise, testin maddelerinin tek-çift, ilkyarı-sonyarı veya yansız olarak iki eş yarıya ayrılarak testin iki yarısı arasındaki ilişkiden hareketle Spearman Brown formülü kullanılarak testin tamamı için hesaplanan korelasyon katsayısı ile açıklanır. Testi yarılama yöntemi olarak da bilinen iki yarı test güvenilirliği, elde edilen test puanları arasındaki tutarlılığı gösterir (Büyüköztürk, 2004). Hesaplanan güvenilirlik katsayısının 0,70 ve daha yüksek olması test puanlarının güvenilirliği için genel olarak yeterli görünmektedir (Büyüköztürk, 2004; Carter, 1997). Madde-toplam puan korelasyonu, test maddelerinden alınan puanlar ile testin toplam puanı arasındaki ilişkiyi açıklar. Madde-toplam korelasyonunun pozitif ve yüksek olması, maddelerin benzer davranışları örneklediğini ve testin iç tutarlılığının yüksek olduğunu gösterir. Madde-toplam korelasyon katsayılarının, testin toplanabilirlik özelliğini bozduğu için negatif olmaması ve en az 0,20 olması öngörülmektedir (Büyüköztürk, 2004; Özdamar, 1999). Alt %27 ve üst %27'lik gruplar arasında istendik yönde gözlenen farkların anlamlı çıkması, ölçeğin iç tutarlılığının dolayısıyla maddelerin aynı davranışı ölçmeye yönelik olduklarının bir göstergesi olarak değerlendirilebilir (Büyüköztürk, 2004). Güvenirlik analizi sonucunda elde edilen bulgular, ölçeğin güvenilir bir ölçek olduğunu göstermektedir.

Araştırma sonuçları, öğrencilerin basketbola yönelik tutumları ile cinsiyet, spor yapma ve basketbol oynama durumu arasında anlamlı farklılıklar olduğunu göstermektedir. Erkek öğrencilerin kadın öğrencilere; spor yapan öğrencilerin spor yapmayan öğrencilere ve basketbol oynamış

öğrencilerin de hayatında hiç basketbol oynamamış öğrencilere göre tutumlarının daha olumlu olması araştırma dâhilinde beklenen sonuçlardır.

Sonuç ve Öneriler

Çalışma kapsamında yapılan analizler sonucunda tutum ölçeğinin kullanılabilir bir ölçüm aracı olduğu tespit edilmiştir. Üniversite öğrencilerinin basketbola yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla hazırlanan ölçeğin yapılan geçerlik ve güvenirlik çalışması sonucu elde edilen bulgular, 21 madde ve 2 alt faktörden oluşan ölçeğin üniversite öğrencileri üzerinde geçerli ve güvenilir bir biçimde kullanılabileceğini göstermektedir.

Ölçekte yer alan maddelerin 14'ü birinci faktörde ve 7'si de ikinci faktörde toplanmıştır. Faktörlere, maddelerin içerikleri dikkate alınarak isim verilmeye çalışılmıştır. I.Faktörde yer alan maddeler basketbola yönelik ilgileri kapsadığından bu faktöre de “ilgi boyutu”, II.Faktörde yer alan maddelerin tümü basketbolun nasıl algılandığıyla ilgili olduğundan bu faktöre “algısal boyut” ismi verilmiştir. I.Faktöre “Basketbolla ilgili TV programlarını kaçırmam.” ve II.Faktöre “Basketbol bana çok saçma geliyor.” ifadeleri örnek olarak verilebilir.

Geliştirilen ölçek aynı zamanda tek faktörlüdür. Başka bir deyişle, maddelerin döndürülme öncesindeki Faktör 1 yük değerlerinin (0,501-0,849) ve tek başına açıkladığı varyansın (%48,63) yüksek olması ölçeğin genel bir faktöre de sahip olduğunu göstermektedir. Bu nedenle, ölçeğin, iki faktörlü olarak kullanılmasının yanı sıra tek faktörlü de kullanılması uygun görülmektedir.

Bundan sonra yapılacak çalışmalarda ölçeğin ilköğretim ve lise öğrencileri gibi farklı gruplar üzerinde uygulanmasının, ölçeğin geçerliği ve güvenirliğine katkı sağlamasının yanında öğrencilerin, basketbola yönelik tutumlarının tespit edilmesi ile spor politika ve planlamalarına temel olabilecek verileri ortaya koyarak, yeni projelere ve hizmetlere yön vermek mümkün olabilecektir. Bu çalışmalarla birlikte ayrıca Gençlik ve Spor Bakanlığı, Türkiye Basketbol Federasyonu, Milli Eğitim Bakanlığı ve spor kulüplerindeki; sporu topluma yaygınlaştırma ve genç nesiller üzerinde spor kültürünün oluşturulmasında etkili olabilecek sorumlu ve ilgili kişilere yardımcı olabileceği düşünülmektedir.

Kaynaklar

- Allport, G.W. (1935). *Attitudes*. In: Fishbein, M (Editor). (1967). *Attitude theory and measurement*. NY: John Wiley & Sons Inc. Aktaran: Erkuş, A. (2003). *Psikometri üzerine yazılar*. Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayınları.
- Apaydın, A. (2009). *Futbolun tarihi*. <http://ahmetapaydin.net/?p=63>, Erişim Tarihi: 23.01.2009.
- Arkonaç, S.A. (2001). *Sosyal psikoloji*. Değiştirilmiş ve Genişletilmiş 2.Baskı, İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım.
- Balcı, A. (1995). *Sosyal bilimlerde araştırma*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi.

Öncü, E., Gürbüz, B. & Tunçkol, H.M. (2012). Basketbol tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *International Journal of Human Sciences* [Online]. (9)2, 126-140.

- Bayram, N. (2004). *Sosyal bilimlerde SPSS ile veri analizi*. Bursa: Ezgi Kitabevi.
- Büyüköztürk, Ş. (2004). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Carter, C.D. (1997). *Doing quantitative psychological research: from design to report*. UK: Psychology Pres Ltd.
- Cheffers, J.T.F., & diğerleri. (1976). The development of an elementary physical education attitude scale. *Physical Educator*, 33, 30-33.
- Çaprı, B., ve Kan, A. (2006). Öğretmen kişilerarası öz-yeterlik ölçeğinin Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2 (1), 48-61.
- Demirhan, G., ve Altay, F. (2001). Lise birinci sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları ölçeği II. *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 10(2), 9-20.
- Demura, S.N.C. (1991). A study of general attitudes of female college student's towards physical education practice: construction of a questionnaire of general attitudes. *Kanazawa University Educational Science, Bulletin of the Faculty of Education*, 40, 247-257.
- Erkuş, A. (2003). *Psikometri üzerine yazılar*. Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayınları.
- Gömlüksiz, M.N. (2004). Kitap okuma alışkanlığına ilişkin bir tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenilirliği. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(2), 185-195.
- Güllü, M., ve Güçlü, M. (2009). Ortaöğretim öğrencileri için beden eğitimi dersi tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 138-151.
- Güven, Ö., ve Öncü, E. (2006). Yağlı güreşlere yönelik tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *9.Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi*.
- Hemler, D.S., & Owens, T.S. (2000). *The history of basketball*. New York: The Rosen Publishing Group Inc.
- İnceoğlu, M. (1993). *Tutum algı iletişim*. Ankara: V Yayınları.
- Korkmaz, F. (2003). Voleybol sporcularının voleybola yönelten bazı motivasyonel faktörler. *Hacettepe Üniversitesi Voleybol Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 2, 31.
- Kut, S., ve Koşar, N. (1998). *Aile ve çevre sorunlarının gencin kişiliğine etkisi*. Ankara: Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Yayını.
- Martens, F.L. (1979). A scale for measuring attitude toward physical education in the elementary school. *The Journal of Experimental Education*, 47(3), 239-247.
- Öncü, E., ve Cihan, H. (2007). Sınıf öğretmenliği programı öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları: geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *4.Uluslararası Akdeniz Spor Bilimleri Kongresi*.
- Öncü, E., ve Güven, Ö. (2007). Futbola yönelik tutum ölçeğinin geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Fenerbahçe Spor Kulübü 100.Yıl Spor ve Bilim Kongresi*.
- Öncü, E. (2007). *Ana-babaların çocuklarının beden eğitimi dersine katılımına yönelik tutumları ve beklentileri*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- Özdamar, K. (1999). *Paket programlar ile istatistiksel veri analizi I*. 2.Baskı, Eskişehir: Kaan Kitabevi.
- Özer, D., ve Aktop, A. (2003). İlköğretim öğrencileri için hazırlanmış bir beden eğitimi dersi tutum ölçeğinin adaptasyonu. *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 14(2), 67-82.
- Pehlivan, Z. (1998). Beden eğitimi dersi için tutum ölçeği geliştirme. *5.Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi*.
- Sherif, M., & Sherif, C.W. (1996). *Sosyal psikolojiye giriş II*. (Çev: Atakay, M., ve Yılmaz, A.). İstanbul: Sosyal Yayınlar.
- Sherrill, C., & Toulmin, M.A. (1977). *Children's attitude inventory toward physical education*. Unpublished Manuscript. Denton: Texas Woman's University.
- Tavşancıl, E. (2002). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi*. 1.Baskı, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Turgut, M.F. ve Baykul, Y. (1992). *Ölçekleme teknikleri*. Ankara: ÖSYM Yayınları.
- Yıldız, Ö. (2010). *Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ve karşılaştıkları problemler*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

[Extended English abstract](#)

Today, nearly 300 million people around the world play basketball and far more than that number involved in basketball as a spectator. Huge interest to basketball as a spectator or a participant and basketball pleasure reveals the necessity to examine these concepts. The question is that; how these interests and attitudes toward the basketball come out? Korkmaz (2003) declared that socio-psychological interaction is the effective factor for the people to attend or not to attend a branch of sport. In the literature, there were many studies focused on to examine the relationship between participation of sport branches and different demographic characteristics of the individuals such as; occupation, income level, gender and age. Yet, there

was a major force of attitudes behind these kind of behaviors. In this regard, it is important to investigate the such attitudes of individuals toward sport branches. Therefore, this study aims to develop a reliable and valid scale to measure the attitudes of university students toward basketball. It will be very important to examine the factors that effect the attitudes of individuals toward the basketball in terms of giving direction to the sport policy.

The study was based on a descriptive research model and conducted on 121 university students (76 female and 45 male) from different universities in Ankara in 2005-2006 Spring Semester. The scale is consisted of 35 items and all items are measured by using a five-point Likert-type scale (Completely Agree-5, Agree-4, Undecided-3, Disagree-2, Completely Disagree-1).

The data were analyzed using SPSS 16.0 statistics package program. For determining the coherence of the data in regards to factor analysis, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) measure of sampling adequacy coefficient and Barlett's test of sphericity; for determining the factor structure, exploratory factor analysis (EFA) was used. In order to provide evidence for validity, Pearson Correlation Coefficient was calculated between the scale and the subfactors, and T test was processed for the groups not subjected to parametric tests in order to demonstrate whether there were significant differences between the scores of some independent variables acquired from the scale. The reliability of the scale was tested using Cronbach Alpha reliability coefficient and Spearman Brown split-half test correlation coefficients, and item-total test correlations was calculated to provide evidence for item validity. For the reliability of the scale, T Test was also conducted in order to determine the correlation between the item mean scores of the lower and upper 27 percentile groups.

As a result of the analysis of the data collected from the sample in order to measure the sample data's suitability for factor analysis, Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy was found as 0.92, and Bartlett's Test of Sphericity was found meaningful ($\chi^2=3334.78$, $p<0.001$). The test results showed that the data were suitable for factor analysis. The results of EFA, which was conducted to determine the factor structure, demonstrated that a two factors' total variance for interpreting scale was 63.38 %; factor loadings of the items were between 0.631 and 0.864 and factor variances were between 0.490 and 0.763. The analyses, which were made in order to determine whether there was a significant difference between the scores that were derived from the scale according to some independent variables, demonstrated that the results of the study showed expected findings Nevertheless, this can be interpreted as the scale is successful at distinguishing between groups, and thus, the results provide strong evidence for the validity of the scale. The correlations scores obtained from the subdimensions of the scale were ranged 0.49 to 0.95 and the correlation coefficients were statistically significant at 0.01 level. The analyses made to determine the reliability level of the scale demonstrated that the scale had a high level of reliability. The analyses of the items that form the scale showed that Cronbach Alpha reliability coefficient was 0.95; and Spearman Brown split-half test correlation coefficient was 0.93; and the item-total test correlations ranged between 0.49 and 0.81. Also, when any one of the items was omitted the reliability coefficient did not change. For internal consistency, the T-Test scores of the mean scores of the lower and upper 27 percentile groups were examined, and the T values proved to be meaningful.

The results of the study demonstrated that the the scale, which comprised 21 items and 2 factors, and that was developed to evaluate the attitudes of the university students toward the basketball, can be applied on the university students. Future research that will be conducted on different sample groups such as high and middle scholl students will contribute to the validity and reliability of the scale. The sample of this study was gathered only from the universities from Ankara. In order to overcome this limitation, it is highly suggested that the scale is to be applied on the university students from different universities in different cities. Confirmatory Factor Analysis (CFA) also be conducted to establish validity of factor model.